

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 15 września 2014 roku powód P. M. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) P. M. w P. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) K. G., M. J., Z. (...) w S. kwoty 136.658,87 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że w dniu 5 sierpnia 2013 roku strony podpisały umowę dostawy materiałów i zasad rozliczeń zobowiązań, w której pozwana potwierdziła saldo zadłużenia wobec powoda na dzień 5 sierpnia 2013 roku na kwotę 366.732,68 złotych. Kwota zadłużenia wynikała z faktur VAT, których zestawienie stanowiło załącznik nr 1 do umowy. Pozwana zobowiązana była do spłaty zadłużenia wobec powoda w ratach: kwotę 36.732,68 złotych zobowiązała się spłacić do dnia 20 grudnia 2013 roku, a pozostałą kwotę 330.000,00 złotych – w 10 równych ratach miesięcznych płatnych do końca każdego miesiąca począwszy od stycznia 2014 roku. Pozwana do dnia wniesienia pozwu zapłaciła powodowi kwotę w łącznej wysokości 238.276,60 złotych. Kwotą 229.857,88 złotych, wpłaconą w dniu 21 marca 2014 roku, pozwana spłaciła pozostałą do zapłaty część pierwszej raty, którą zobowiązana była spłacić do dnia 20 grudnia 2013 roku (28.313,96 złotych), sześć pierwszych rat, od stycznia do czerwca 2014 roku (198.000,00 złotych) oraz część raty VII w wysokości 3.543,92 złotych. Nie uiściła pozostałej części raty VII oraz raty VIII w całości. Zgodnie z umową z dnia 5 sierpnia 2013 roku strony kontynuowały współpracę w zakresie dostawy przez powoda dla pozwanej blach w różnych gatunkach. Pozwana w dniu 30 czerwca 2014 roku wysłała zamówienie faxem podpisane przez jednego z komplementariuszy, na podstawie którego wydanie zostało potwierdzone odpowiednimi dokumentami WZ. Powód został upoważniony przez pozwaną do wystawienia faktury bez składania podpisu osoby upoważnionej ze strony pozwanej. Ponieważ pozwana uchybiła terminowi płatności raty VII i VIII, które odpowiednio powinny zostać zapłacone do dnia 31 lipca 2014 roku i 31 sierpnia 2014 roku, a także terminom płatności faktur VAT nr (...), powód wezwał ją do zapłaty pismem poleconym za potwierdzeniem nadania. Pozwana nie zadośćuczyniła powyższemu wezwaniu. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się następujące należności: 29.456,08 złotych tytułem pozostałej części raty nr VII, 330,88 złotych tytułem odsetek ustawowych od nieterminowej zapłaty raty nr VII, liczonych od dnia 1 sierpnia 2014 roku do dnia 10 września 2014 roku, 33.000,00 złotych tytułem raty nr VIII, 90,41 złotych tytułem odsetek ustawowych od nieterminowej zapłaty raty nr VIII, liczonych od dnia 1 września 2014 roku do dnia 10 września 2014 roku, 39.433,00 złotych tytułem należności za fakturę VAT nr (...) i 34.348,50 złotych tytułem należności za fakturę VAT nr (...).

(pozew k. 2-7)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 31 października 2014 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy, w sprawie o sygn. akt X GNC 1010/14, orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty k. 35)

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu zarzutów pozwana podniosła, że zapłata za dostarczone przez powoda materiały miała być dokonywana bezpośrednio przez odbiorcę wykonanych konstrukcji, na pisemną prośbę pozwanej złożoną w chwili dostarczania materiałów. W listopadzie 2012 roku powód dostarczył pozwanej materiały o wartości 85.000,00 Euro na wykonanie kolejnego zamówienia od firmy (...) - (...) w R., Niemcy. Firma nie przelała jednak w/w kwoty na konto powoda, tylko pozwanej. Pozwana, której w tym czasie nie zapłacili inni kontrahenci, nie przekazała tej kwoty powodowi. W celu ustalenia zasad spłaty tej kwoty, jak i dalszej współpracy, strony podpisały umowę w dniu 5 sierpnia 2013 roku. Nadto, strony ustaliły terminy zapłaty za otrzymane materiały nie krótsze niż 60 dni z założeniem, że faktyczna zapłata zostanie dokonana przez kontrahenta pozwanej po wykonaniu i sprzedaży wyrobu oraz ustaliły zabezpieczenie dla powoda w postaci hipoteki umownej w wysokości 1.000.000,00 złotych. Z powodu chwilowych

trudności finansowych pozwana nie wpłaciła pierwszej raty w terminie. Powód wezwał jednak firmę niemiecką do zapłaty kwoty 85.000,00 Euro, a nie pozwaną. Po długich uzgodnieniach, firma z Niemiec zapłaciła kwotę 55.055,78 Euro, a w pozostałym zakresie powód zrezygnował ze swoich roszczeń. Uznać zatem należy, że powód i pozwana zawarły kolejną niepisaną umowę przelewu wierzytelności na kwotę 85.000,00 Euro. Zawarcie umowy przelewu wierzytelności na kwotę 85.000,00 Euro spowodowało, że pozwana została zwolniona z zobowiązania. Pozwana uznaje prawo powoda do rezygnacji z części swoich roszczeń wobec niemieckiej firmy wynikających z przelewu wierzytelności, ale z tej przyczyny powodowi nie przysługują żadne roszczenia wobec pozwanej, ponieważ na skutek cesji wierzytelności pozwana przestała być dłużnikiem powoda. A więc żądania powoda w zakresie raty VII i VIII są nieuzasadnione. Jeśli zaś chodzi o żądania zapłaty spornych faktur, pozwana przyznała, że powód dostarczył jej towar i obciążył ją z tego tytułu wymienionymi w pozwie dwoma fakturami. Powód miał jednak stosować terminy płatności nie krótsze niż 60 dni, a faktyczne zapłaty miały być dokonywane bezpośrednio przez odbiorcę towaru. Zatem wystawiając faktury w dniu 10 i 11 lipca 2014 roku powód winien był zastosować termin płatności nie wcześniejszy niż odpowiednio 9 i 10 września 2014 roku. Tymczasem, powód zastosował terminy 8 i 10 sierpnia 2014 roku. Następnie, wezwaniem z dnia 14 sierpnia 2014 roku (podpisanym przez osobę, która nie przedstawiła dokumentu potwierdzającego upoważnienie do działania w imieniu powoda) skrócił je jeszcze bardziej, jednocześnie zawyżając kwotę wynikającą z faktury (...) do kwoty 53.941,80 złotych. W tej sytuacji pozwana potraktowała wezwanie z dnia 14 sierpnia 2014 roku oraz terminy ustalone w fakturach jako nieważne. Zobowiązanie wynikające z faktur mogło stać się wymagalne niezwłocznie po wezwaniu do jego wykonania, ale nie wcześniej niż 9 i 10 września 2014 roku. Takiego wezwania powód jednak nie złożył, a więc zobowiązanie do zapłaty należności z tychże faktur w chwili złożenia pozwu, jak i obecnie, jest niewymagalne. W tej sytuacji pozew w zakresie kwot wynikających z w/w dwóch faktur uznać należy za przedwczesny.

(zarzuty od nakazu zapłaty k. 37-41)

W piśmie procesowym z dnia 26 października 2015 roku, wobec zaistnienia wymagalności raty IX i X, powód rozszerzył powództwo o kwotę 66.000,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi: od kwoty 33.000,00 złotych od dnia 1 października 2014 roku, a od kwoty 33.000,00 złotych od dnia 2 listopada 2014 roku oraz kosztami postępowania wg norm przepisanych.

(rozszerzenie powództwa k. 315-318)

W piśmie procesowym z dnia 4 listopada 2015 roku pozwana wniosła o oddalenie rozszerzonego powództwa.

(pismo procesowe k. 321-326)

Na rozprawie w dniu 19 listopada 2015 roku pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, kosztów dwóch opłat skarbowych od pełnomocnictw oraz wniósł o zwrot wydatków z tytułu dojazdu na rozprawy w łącznej kwocie 626,85 złotych + VAT (771,03 złotych brutto).

(protokół rozprawy z dnia 19 listopada 2015 roku k. 336, pismo pełnomocnika powoda o zwrot kosztów k. 334-335)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód P. M. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) P. M. w P. i pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo-akcyjna w S. (poprzednio: (...) K. G., M. J., Z. (...) w S.) współpracowały ze sobą w ramach prowadzonych działalności gospodarczych, tj. powód dostarczał pozwanej blachy do produkcji konstrukcji stalowych wykonywanych dla firm niemieckich.

(okoliczność bezsporna)

W listopadzie 2012 roku powód dostarczył pozwanej materiały o wartości 85.000,00 Euro na wykonanie przez pozwaną zamówienia od firmy (...) - (...) w R., w Niemczech o nr (...). Pismem z dnia 20 listopada 2012 roku pozwana poleciła firmie (...) zapłatę, w imieniu pozwanej, kwoty 85.000,00 Euro bezpośrednio na konto powoda. Firma

niemiecka potwierdziła otrzymanie tego pisma, jednakże nie przelała w/w kwoty na konto powoda, tylko całą kwotę za realizację powyższego zamówienia nr (...), tj. kwotę 123.250,90 Euro, przelała na konto pozwanej.

(pismo z dnia 20 listopada 2012 roku wraz z tłumaczeniem przysięgłym na jęz. polski k. 49 i 50, pismo z dnia 20 marca 2014 roku wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 62 i 63-64, zeznania powoda P. M., e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:18:35, zeznania członka zarządu pozwanej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:26:34, 00:28:54, 00:30:03)

Pozwana nie przekazała powodowi należnej mu kwoty 85.000,00 Euro za dostarczony materiał.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 5 sierpnia 2013 roku pomiędzy powodem, jako dostawcą, a pozwaną, jako zamawiającą, zawarta została umowa dostawy materiałów i zasadach rozliczeń zobowiązań. W § 1 umowy strony zgodnie oświadczyły, że współpracują i zobowiązują się do dalszej współpracy na zasadach określonych w niniejszej umowie w zakresie dostawy przez powoda dla pozwanej blach w różnych gatunkach. Strony zgodnie oświadczyły, że pozwana jest dłużna na dzień zawarcia umowy dla powoda kwotę 366.732,68 złotych. Wykaz faktur, z których składa się kwota zadłużenia stanowił załącznik nr 1 do umowy. Wskazywał on na następujące faktury VAT: nr (...) w pozostałej do zapłaty kwocie 7.785,73 złotych (wszak na poczet tej faktury wystawionej na kwotę w łącznej wysokości 84.794,48 złotych zaliczono wpłatę dokonaną przez firmę (...) w dniu 5 lipca 2013 roku w wysokości 77.008,75 złotych), nr 801 w pełnej kwocie 79.330,08 złotych, nr 816 w pełnej kwocie 39.665,04 złotych, nr (...) w kwocie 0,00 złotych, nr (...) w kwocie 77.310,91 złotych, nr (...) w kwocie 82.455,26 złotych, nr (...) w kwocie 14.896,28 złotych i nr (...) w kwocie 65.289,38 złotych. Łączna wartość pozostałych do zapłaty kwot wynikających z w/w faktur VAT wynosiła 366.732,68 złotych i stanowiła dług po stronie pozwanej. Pozwana oświadczyła, że spłaci powodowi powyższe zadłużenie w następujących ratach: kwotę 36.732,68 złotych do dnia 20 grudnia 2013 roku, a pozostałą kwotę 330.000,00 złotych – w 10 równych ratach miesięcznych po 33.000,00 złotych każda, płatnych do końca każdego miesiąca począwszy od stycznia 2014 roku. W § 4 umowy strony zgodnie oświadczyły, że w przypadku dostaw towaru od dnia zawarcia tej umowy powód będzie stosował wobec pozwanej terminy płatności nie krótsze niż 60 dni. Faktycznie, zapłaty dokonywane będą bezpośrednio na rzecz powoda przez pozwaną lub odbiorcę wyrobu od pozwanej. Zapłata przez odbiorcę wyrobu będzie dokonywana na podstawie pisemnego wskazania przez pozwaną konta powoda w chwili dostawy materiałów.

(umowa z dnia 5 sierpnia 2013 roku k. 19-21, załącznik nr 1 do umowy k. 22, faktura nr (...) k. 304, faktura nr (...) k. 309, faktura nr (...) k. 310, zeznania powoda P. M., e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:15:00, 00:19:00, zeznania członka zarządu pozwanej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:32:13, 00:33:32, 00:40:00, 00:48:08)

Zważywszy na fakt, że powód, na podstawie w/w umowy z dnia 5 sierpnia 2013 roku, udzielił pozwanej odroczonego terminu płatności faktur do sumy 1.000.000,00 złotych, a termin płatności tych faktur ustalił na 60 dni od daty ich wystawienia, jak również wobec faktu, że strony zamierzały podjąć współpracę także w ramach innych umów i zamówień oraz zamierzały zabezpieczyć wykonanie przez pozwaną w terminie zobowiązań wynikających z umowy o współpracę, jak i z innych umów czy zamówień, pozwana ustanowiła na rzecz powoda zabezpieczenie w postaci hipoteki na nieruchomości położonej w S. i oznaczonej księgą wieczystą KW nr (...) do wysokości 1.000.000,00 złotych.

(porozumienie k. 51-52, akt notarialny ustanawiający hipotekę k. 53-55, zeznania powoda P. M., e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:15:00)

W dniu 7 listopada 2013 roku pozwana przelała na rzecz powoda kwotę 152.224,00 złotych, wskazując, że zalicza ją na poczet następujących faktur VAT: F-r nr (...) wystawionej na kwotę 58.240,99 złotych, F-r nr (...) wystawionej na kwotę 84.354,38 złotych, F-r nr (...) wystawionej na kwotę 1.492,73 złotych (co istotne, faktury te nie zawierały się w załączniku nr 1 do umowy z dnia 5 sierpnia 2013 roku, a więc nie wchodziły w skład długu, do którego ratalnej spłaty zobowiązała się pozwana mocą w/w umowy; łączna wartość w/w trzech faktur zamykała się kwotą 144.088,10 złotych)

oraz dopłaty do F-r nr (...), która zgodnie z umową z dnia 5 sierpnia 2013 roku wyniosła 7.785,73 złotych i która stanowiła całkowitą spłatę tej faktury, jak i części należności z F-r nr (...) w wysokości 350,17 złotych. Pozwana Spółka uiszcza więc na rzecz powoda częściowo pierwszą ratę wynikającą z zawartej pomiędzy stronami umowy w wysokości 7.785,73 złotych.

(zeznania powoda P. M., e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:15:00, 00:19:06, zeznania członka zarządu pozwanej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:33:32)

W piśmie z dnia 27 stycznia 2014 roku, skierowanym do firmy (...) und A., powód wskazał, że zgodnie z cesją wierzytelności pozwanej Spółki z dostawy towarów z zamówienia nr (...), firma (...) potwierdziła w dniu 20 listopada 2012 roku konieczność uiszczenia płatności wynikającej z tego zamówienia (85.000,00 Euro) bezpośrednio powodowi, jednakże opóźniona płatność nie wpłynęła do powoda do chwili obecnej. Powód zażądał zapłaty w/w kwoty w terminie 3 dni, pod rygorem wdrożenia postępowania sądowego.

(pismo z dnia 27 stycznia 2014 roku wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 56 i 57-58, zeznania powoda P. M., e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:17:22, zeznania członka zarządu pozwanej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:34:01)

W piśmie z dnia 5 lutego 2014 roku, skierowanym do pozwanej, firma (...) wskazała, że w dniu 20 listopada 2012 roku zawarta została umowa cesji, która przewidywała płatność należności w kwocie 85.000,00 Euro na rzecz powoda. W międzyczasie stwierdzone zostało, że należność w wysokości 123.250,90 Euro została przetransferowana na konto pozwanej, zamiast zredukować sumę rachunkową należności cesyjnej dla firmy powoda. Firma powoda dochodzi teraz swoich roszczeń przeciwko firmie (...) z tytułu cesji. Z tych też względów firma (...) wezwała pozwaną do przesłania z powrotem należności w kwocie 85.000,00 Euro, w terminie 14 dni.

(pismo z dnia 5 lutego 2014 roku wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 59 i 60-61, zeznania członka zarządu pozwanej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:36:13)

W kolejnym piśmie z dnia 20 marca 2014 roku, skierowanym do pozwanej, firma (...) wskazała, że wpłaciła powodowi należność w kwocie 55.055,78 Euro. Pierwotna wierzytelność w wysokości 85.000,00 Euro została przez to zredukowana o trzy należności wymienione w pierwszej kolejności w załączniku nr 1 do umowy o dostawę materiałów zawartej pomiędzy stronami w wysokości 29.944,22 Euro (126.780,85 złotych). Firma (...) podkreśliła, że płatność ta nastąpiła na stanowcze zalecenie jej doradztwa prawnego po wglądzie i ocenie stanu prawnego wynikającego z akt oraz wskazała, że powód wyraził na powyższe zgodę i zrezygnował wobec firmy (...) z dalszych wierzytelności. W tej sytuacji, firma (...) wezwała pozwaną do przekazania skorygowanej należności w wysokości 55.055,78 Euro.

(pismo z dnia 20 marca 2014 roku wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 62 i 63-64, zeznania członka zarządu pozwanej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:27:22)

W dniu 21 marca 2014 roku na konto powoda faktycznie wpłynęła od odbiorcy wyrobu, tj. od firmy (...) - (...) w R., kwota 55.055,78 Euro (229.857,88 złotych).

(wyciąg z rachunku bankowego k. 23, zeznania powoda P. M., e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:19:15)

W piśmie z dnia 31 marca 2014 roku pozwana poinformowała powoda, że wpłatę otrzymanej od niemieckiej firmy kwoty 55.055,78 Euro (stanowiącej równowartość 229.857,88 złotych) zalicza na poczet kolejnych rat ustalonych w umowie z dnia 5 sierpnia 2013 roku, tj. raty za grudzień 2013 roku w wysokości 28.313,96 złotych, rat za miesiące od stycznia do czerwca 2014 roku w całości (198.000,00 złotych) oraz – częściowo – raty za lipiec 2014 roku w wysokości 3.543,92 złotych. Wskazała, że zapłaciła ta rozlicza faktury: nr (...) z dnia 27 listopada 2012 roku w pozostałej do zapłaty kwocie 78.697,09 złotych, nr (...) z dnia 3 grudnia 2012 roku w kwocie 39.665,04 złotych, nr (...) z dnia 26 lutego

2013 roku w kwocie 77.310,91 złotych i nr (...) z dnia 1 marca 2013 roku w kwocie 34.184,84 złotych, tj. w łącznej kwocie 229.857,88 złotych.

(pismo z dnia 31 marca 2014 roku k. 24)

W dniu 30 czerwca 2014 roku pozwana wysłała faxem zamówienie na zakup i dostarczenie blach, podpisane przez jednego z jej komplementariuszy – M. J. (2). Zamówione blachy zostały dostarczone pozwanej w dniach: 7 i 11 lipca 2014 roku. Za sprzedany towar powód wystawił pozwanej dwie faktury VAT: nr (...) na kwotę 39.433,00 złotych brutto z terminem płatności do dnia 8 sierpnia 2014 roku oraz (...) na kwotę 34.348,50 złotych brutto z terminem płatności do dnia 10 sierpnia 2014 roku. Powód dostarczył pozwanej zamówione materiały.

(zamówienie k. 25, dokumenty WZ k. 27 i 29, faktury k. 26 i 28, zeznania powoda P. M., e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:20:22)

Pismem z dnia 14 sierpnia 2014 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 216.744,32 złotych wynikającej z tytułu niezapłaconych faktur VAT nr: (...) z dnia 1 marca 2013 roku na kwotę 48.268,36 złotych, (...) z dnia 5 marca 2013 roku na kwotę 14.896,28 złotych, (...) z dnia 25 marca 2013 roku na kwotę 65.289,38 złotych, (...) z dnia 8 sierpnia 2014 roku na kwotę 53.941,80 złotych i (...) z dnia 10 sierpnia 2014 roku na kwotę 34.348,50 złotych – w terminie 7 dni.

(wezwanie do zapłaty k. 32, zeznania członka zarządu pozwanej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:41:08)

Pozwana nie zadośćuczyniła powyższemu wezwaniu.

(okoliczność bezsporna, a nadto: zeznania powoda P. M., e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:20:38, zeznania członka zarządu pozwanej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 października 2015 roku (k. 314v.), czas nagrania: 00:43:41, 00:46:10)

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o w/powołane dowody z dokumentów, których autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Ustaleń faktycznych Sąd dokonał także w oparciu o zeznania stron: powoda P. M. i członka zarządu pozwanej Spółki (...). Przedstawione przez nich okoliczności nie zostały w skuteczny sposób podważone przez stronę przeciwną do podnoszącej je.

Sąd odmówił wiary zeznaniom Z. K. w zakresie, w jakim twierdził, że sporządzenie pisma z dnia 31 marca 2014 roku, w którym pozwana poinformowała powoda, że wpłatę otrzymanej od niemieckiej firmy kwoty 55.055,78 Euro zalicza na poczet kolejnych rat ustalonych w umowie z dnia 5 sierpnia 2013 roku, były wynikiem błędu księgowego zaistniałego w jego firmie. Całokształt okoliczności przedmiotowej sprawy, potwierdzony zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, nie pozwala Sądowi dojść do analogicznego, do wskazanego wyżej, wniosku. Zdaniem Sądu, zaprezentowane wyżej twierdzenie przedstawiciela pozwanej Spółki było niczym innym jak przyjętą przez niego, na potrzeby niniejszego procesu, linią obrony stanowiska procesowego prezentowanego w sprawie, która jednak ostać się nie mogła.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Na gruncie przedmiotowej sprawy bezspornym jest, że strony współpracowały ze sobą w ramach prowadzonych działalności gospodarczych i w ramach tej współpracy powód dostarczał pozwanej blachy do produkcji konstrukcji stalowych wykonywanych dla firm niemieckich.

Bezspornym jest także to, że w listopadzie 2012 roku powód dostarczył pozwanej materiały o wartości 85.000,00 Euro na wykonanie zamówienia od firmy (...) - (...) w R., w Niemczech, w kwocie 123.250,90 Euro.

Poza sporem pozostaje też, że pozwana pismem z dnia 20 listopada 2012 roku zwróciła się do firmy (...) z prośbą o zapłatę, w jej imieniu, kwoty 85.000,00 Euro bezpośrednio na konto powoda. Tymczasem firma (...), choć potwierdziła otrzymanie tegoż pisma, nie przelała w/w kwoty 85.000,00 Euro na konto powoda, lecz – przelała kwotę zamówienia, tj. kwotę 123.250,90 Euro, na konto pozwanej.

Niekwestionowaną przez żadną ze stron postępowania jest również ta okoliczność, że pozwana nie przekazała należnej powodowi, za dostarczonego przez niego materiały, kwoty 85.000,00 Euro.

W tym stanie rzeczy, w dniu 5 sierpnia 2013 roku pomiędzy powodem a pozwaną zawarta została umowa dostawy materiałów i zasadach rozliczeń zobowiązań, w której strony zgodnie oświadczyły, że pozwana jest dłużna powodowi, na dzień zawarcia umowy, kwotę 366.732,68 złotych wynikającą z następujących faktur VAT:

- nr (...) w pozostałej do zapłaty kwocie 7.785,73 złotych,
- nr (...) w pełnej kwocie 79.330,08 złotych,
- nr (...) w pełnej kwocie 39.665,04 złotych,
- nr (...) w kwocie 0,00 złotych,
- nr (...) w kwocie 77.310,91 złotych,
- nr (...) w kwocie 82.455,26 złotych,
- nr (...) w kwocie 14.896,28 złotych,
- nr (...) w kwocie 65.289,38 złotych.

A zatem łączna wartość pozostałych do zapłaty kwot wynikających z w/w faktur VAT wynosiła 366.732,68 złotych i stanowiła dług po stronie pozwanej. Pozwana oświadczyła, że spłaci powodowi powyższe zadłużenie w następujących ratach: kwotę 36.732,68 złotych do dnia 20 grudnia 2013 roku, a pozostałą kwotę 330.000,00 złotych – w 10 równych ratach miesięcznych po 33.000,00 złotych każda, płatnych do końca każdego miesiąca począwszy od stycznia 2014 roku.

W dniu 21 marca 2014 roku na konto powoda wpłynęła od firmy (...) kwota 55.055,78 Euro (229.857,88 złotych). Natomiast w piśmie z dnia 31 marca 2014 roku pozwana poinformowała powoda, że wpłatę w/w kwoty 55.055,78 Euro powód winien zaliczyć na poczet kolejnych rat ustalonych w umowie z dnia 5 sierpnia 2013 roku, tj. raty za grudzień 2013 roku w pozostałej do zapłaty kwocie 28.313,96 złotych, rat za miesiące od stycznia do czerwca 2014 roku w całości (w łącznej kwocie 198.000,00 złotych) oraz – częściowo – raty za lipiec 2014 roku w kwocie 3.543,92 złotych. Wskazała też, że zapłaciła te faktury: nr (...) z dnia 27 listopada 2012 roku w kwocie 78.697,09 złotych, nr (...) z dnia 3 grudnia 2012 roku w kwocie 39.665,04 złotych, nr (...) z dnia 26 lutego 2013 roku w kwocie 77.310,91 złotych i nr (...) z dnia 1 marca 2013 roku w kwocie 34.184,84 złotych, tj. w łącznej kwocie 229.857,88 złotych.

Wyraźnie więc z tego wynika, że do zapłaty, tytułem pozostałej części raty nr VII za lipiec 2014 roku, pozostała kwota 29.456,08 złotych. Nadto, na dzień wnoszenia pozwu, wymagalną była rata nr VIII za sierpień 2014 roku w kwocie 33.000,00 złotych.

W ocenie Sądu nie sposób twierdzić, aby pismo pozwanej z dnia 20 listopada 2012 roku było cesją wierzytelności, którą potwierdził powód w piśmie z dnia 27 stycznia 2014 roku.

Faktem jest, że w piśmie tym, skierowanym do firmy (...) -und A., pozwana użyła słowa cesja i poleciła firmie (...) zapłatę, w imieniu pozwanej, kwoty 85.000,00 Euro bezpośrednio na konto powoda.

Jednakowoż, takie zatytułowanie powyższego pisma i użycie przez pozwaną takiego, a nie innego, sformułowania, nie uprawnia do twierdzenia, aby pismo to stanowiło fakt dokonania cesji wierzytelności. O zakwalifikowaniu umów stron nie może przesądzać ich tytuł (por. wyr. SN z dnia 26 marca 2004 roku, IV CK 180/03, Legalis).

Zresztą, zgodnie z treścią art. 65 § 2 k.c., w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Wykładając wolę stron według zasad powyższego przepisu należy mieć także na uwadze przepisy prawa materialnego regulujące dany rodzaj umowy oraz odnoszące się do przedmiotu działalności samych stron (por. wyr. SN z dnia 26 marca 2004 roku, IV CK 180/03, Legalis).

W ocenie Sądu, omawiane oświadczenie pozwanej z dnia 20 listopada 2012 roku potraktować należy jako umowę przekazu, uregulowaną treścią art. 921¹ k.c., zgodnie z którym kto przekazuje drugiemu (odbiorcy przekazu) świadczenie osoby trzeciej (przekazanego), upoważnia tym samym odbiorcę przekazu do przyjęcia, a przekazanego do spełnienia świadczenia na rachunek przekazującego. Na gruncie przedmiotowej sprawy przekazującym była pozwana, przekazany – firma (...), zaś odbiorcą przekazu – powód P. M..

Brak jest podstaw do przyjęcia by przelew wierzytelności mógł być skutecznie dokonany w drodze jednostronnej czynności prawnej. Z przepisów regulujących przelew wierzytelności jednoznacznie wynika, że cesja polega na przeniesieniu wierzytelności z majątku dotychczasowego wierzyciela do majątku nabywcy na podstawie umowy zawartej między stronami tej czynności prawnej. Różnice pomiędzy umową przelewu wierzytelności i instytucją przekazu są tak istotne i zasadnicze, że nie można mówić o podobieństwie między nimi. Do przelewu wierzytelności dochodzi na podstawie umowy zawartej między zbywcą i nabywcą, a przekaz ogranicza się do przekazania świadczenia w drodze jednostronnego oświadczenia woli przekazującego, zawierającego dwa upoważnienia: dla przekazanego i dla odbiorcy przekazu. W przekazie występują więc trzy podmioty (przekazujący, przekazany, odbiorca przekazu), a jego konstrukcja znajduje zastosowanie np. w przypadku akredytywy bankowej, przelewu bankowego i nie odnosi się do zupełnie odrębnej instytucji jaką jest przelew wierzytelności (wyr. SA w Katowicach z dnia 8 listopada 2006 roku, I ACa 1043/06, Legalis).

Analiza treści pisma z dnia 20 listopada 2012 roku bezsprzecznie prowadzi do wniosku, że nie doszło do zawarcia pomiędzy pozwaną a powodem umowy cesji wierzytelności, gdzie pozwana miałaby występować jako wierzyciel firmy (...) i – jednocześnie – zbywca wierzytelności, a powód – jako nabywca tej wierzytelności. Zaświadcza o tym chociażby fakt, że pismo to sporządzone zostało wyłącznie przez pozwaną, nie zawiera żadnego oświadczenia woli powoda (w zasadzie chodzi tu o oświadczenie o przyjęciu wierzytelności) i brak w nim podpisu powoda.

Pozwana w piśmie z dnia 20 listopada 2012 roku, w drodze jednostronnego oświadczenia woli zawierającego dwa upoważnienia: dla przekazanego (firmy (...)) i dla odbiorcy przekazu (powoda), ograniczyła się wyłącznie do przekazania świadczenia w kwocie 85.000,00 Euro.

Instytucja przekazu polega zasadniczo na ułatwieniu spełniania świadczeń wynikających ze stosunków zobowiązaniowych i uproszczeniu obrotu. Zakłada istnienie trzech podmiotów i sprowadza się do tego, że jedna osoba (przekazujący) poleca innej osobie (przekazanemu) spełnienie określonego świadczenia na rzecz osoby trzeciej (odbiorcy przekazu). Instytucja ta stanowi wyraźną i samodzielną podstawę dla dokonywania czynności prawnej o charakterze upoważniającym i nie jest czynnością odnoszącą się do przedmiotu świadczenia, ale co istotne oświadczeniem woli przekazującego wyrażającym zamiar udzielenia podwójnego upoważnienia (por. Kodeks cywilny. Komentarz, red. prof. dr hab. E. G. i inni, Rok wydania: 2013 Wydawnictwo: C.H. B., Wydanie: 5).

Owszem, jeżeli rozliczenie stron następuje w formie przekazu, a przekazany (w przedmiotowej sprawie - firma (...)) jest dłużnikiem przekazującego (pозwanej), to łączący ich stosunek pokrycia powoduje, że świadczenie przekazanego (firmy (...)) na rzecz odbiorcy przekazu (powoda) likwiduje nie tylko dług przekazującego (pозwanej) u odbiorcy przekazu (powoda), lecz jest zaliczone także na dług przekazanego (firmy (...)) u przekazującego (pозwanej) i likwiduje ten dług (por. wyrok SN z dnia

19 stycznia 2011 roku, V CSK 202/10, Lex nr 1083880). Nie mniej jednak, na kanwie rozpatrywanego przypadku, firma (...) nie spełniła na rzecz powoda całości świadczenia wynikającego z umowy z dnia 5 sierpnia 2013 roku, z całą zaś pewnością nie spełniła tego świadczenia w kwocie dochodzonej przedmiotowym pozwem (zarówno w jego pierwotnej wersji, jak i rozszerzonej). Skoro tak, nie sposób twierdzić, aby dług pozwanej względem powoda został zlikwidowany.

Ponadto, warto zwrócić uwagę na fakt, że pismo mające rzekomo stanowić dowód zawarcia umowy cesji wierzytelności sporządzone zostało w dniu 20 listopada 2012 roku, tymczasem 9 miesięcy później, bo w dniu 5 sierpnia 2013 roku, strony procesu zawarły umowę, w której strony zgodnie oświadczyły, że pozwana jest dłużna powodowi, na dzień zawarcia umowy, kwotę 366.732,68 złotych. Skoro zatem w tamtym czasie pozwana nadal uznawała swój dług względem powoda w kwocie 366.732,68 złotych, oznacza to, że pismo z dnia 20 listopada 2012 roku traktowała jako przekaz, nie zaś jako umowę cesji wierzytelności. Ta bowiem całkowicie zwolniłaby ją z długu, a zatem z pewnością w dniu 5 sierpnia 2013 roku nie oświadczyłaby powodowi, że jest mu dłużna kwotę 366.732,68 złotych.

Twierdzenia pozwanej, jakoby w dniu 5 sierpnia 2013 roku nie miała jeszcze pewności, czy powód przyjął i korzysta z cesji wierzytelności, a którą to pewność uzyskała w dniu 27 stycznia 2014 roku, kiedy to powód zwrócił się na piśmie do firmy (...) i wskazał, że zgodnie z cesją wierzytelności pozwanej Spółki z dostawy towarów z zamówienia nr (...), firma (...) potwierdziła w dniu 20 listopada 2012 roku konieczność uiszczenia płatności wynikającej z tego zamówienia na kwotę 85.000,00 Euro bezpośrednio powodowi, a która to płatność nie wpłynęła jednak do powoda, nie zasługują na uwzględnienie. Takie rozumienie umowy cesji wierzytelności, prezentowane przez stronę pozwaną, nie może zostać zaaprobowane przez Sąd. Wszak do zawarcia umowy cesji wierzytelności z pewnością nie dochodzi z opisany powyżej, niejako dwuetapowy, sposób. Z tych też względów nie sposób twierdzić, aby – mając na uwadze treść pisma powoda do firmy (...) z dnia 27 stycznia 2014 roku - można było mówić o zawarciu pomiędzy stronami procesu umowy cesji wierzytelności, a jedynie o woli powoda otrzymania objętej przekazem wierzytelności.

Nie można zapominać również o oświadczeniu pozwanej, złożonym w dniu 31 marca 2014 roku, w którym pozwana poinformowała powoda, że wpłatę otrzymanej od firmy (...) kwoty 55.055,78 Euro (stanowiącej równowartość 229.857,88 złotych) powód winien zaliczyć na poczet kolejnych rat ustalonych w umowie z dnia 5 sierpnia 2013 roku, tj. raty za grudzień 2013 roku w wysokości 28.313,96 złotych, rat za miesiące od stycznia do czerwca 2014 roku w całości (198.000,00 złotych) oraz – częściowo – raty za lipiec 2014 roku w wysokości 3.543,92 złotych. Powyższe bezsprzecznie wskazuje na to, że również na dzień 31 marca 2014 roku, a zatem już po styczniu 2014 roku, pozwana wciąż uznawała swój dług wynikający ze zrealizowanego w listopadzie 2012 roku zamówienia i objęty treścią umowy z dnia 5 sierpnia 2013 roku. A zatem i ta okoliczność przeczy twierdzeniu, aby można było mówić o zawarciu pomiędzy stronami umowy cesji wierzytelności.

Przepis art. 65 k.c. pozwala przyjąć sens wypowiedzi odbiegający od jej dosłownego brzmienia, jeżeli wskazują na to towarzyszące wypowiedzi okoliczności i przemawiają za tym inne pozajęzykowe dyrektywy w nim wymienione (por. SN z dnia 7 kwietnia 2005 roku, II CK 431/04, L.). Przedstawiona przez pozwaną wykładania spornej umowy jest sprzeczna z ustalonym w sprawie sposobem jej wykonywania przez nią samą, to zaś musi nasuwać wniosek, że wykładnia ta nieprawdziwie relacjonuje rozumienie przez nią umowy.

Mając powyższe na uwadze, uzasadnionym okazało się żądanie pozwu w zakresie kwoty 29.456,08 złotych stanowiącej równowartość pozostałej do zapłaty raty nr VII za lipiec 2014 roku, w kwocie 33.000,00 złotych stanowiącej równowartość raty nr VIII za sierpień 2014 roku, w kwocie 33.000,00 złotych stanowiącej równowartość raty nr IX za wrzesień 2014 roku i w kwocie 33.000,00 złotych stanowiącej równowartość raty nr X za październik 2014 roku.

Zasadnym okazało się także żądanie pozwu w zakresie kwoty 39.433,00 złotych tytułem należności za fakturę VAT nr (...) i 34.348,50 złotych tytułem należności za fakturę VAT nr (...).

Bezspornym jest bowiem, że w dniu 30 czerwca 2014 roku pozwana wysłała faxem zamówienie na zakup i dostarczenie blach i zamówienie to zostało zrealizowane przez powoda, a blachy zostały dostarczone pozwanej w dniach: 7 i 11 lipca 2014 roku.

Faktem jest, że termin płatności faktur VAT wystawionych za sprzedane blachy, tj. faktury VAT nr (...) na kwotę 39.433,00 złotych brutto oraz faktury VAT nr (...) na kwotę 34.348,50 złotych brutto, został oznaczony przez powoda w sposób nieprawidłowy, niezgodny z postanowieniami umowy z dnia 5 sierpnia 2013 roku, w której, w § 4, wskazane zostało, że w przypadku dostaw towaru od dnia zawarcia tej umowy powód będzie stosował wobec pozwanej terminy płatności nie krótsze niż 60 dni. Termin ten powód określił bowiem na dzień 8 sierpnia 2014 roku - w zakresie pierwszej z faktur i na dzień 10 sierpnia 2014 roku - w zakresie drugiej z nich, a powinien był go określić na dzień 8 i 10 września 2014 roku (wszak - dla przypomnienia - dostawa towaru z pierwszej faktury odbyła się 9 lipca 2014 roku, a z drugiej - w dniu 11 lipca 2014 roku). Również samo wezwanie do zapłaty należności wynikających z w/w faktur VAT, datowane na dzień 14 sierpnia 2014 roku, wskazuje na błędne oznaczenie przez powoda terminu wymagalności kwot wynikających z tych faktur.

Nie mniej jednak, jak słusznie wskazuje strona powodowa, pomimo umieszczenia na fakturach terminów płatności krótszych niż przewidziane w umowie z dnia 5 sierpnia 2013 roku i w kontekście powyższego - pomimo nieprawidłowego wezwania do zapłaty kwot wynikających z tych faktur, powód ostatecznie nie dochodził zapłaty należności z tychże faktur aż do momentu upływu umownych 60 dni, respektując tym samym postanowienie § 4 umowy. Pozew w przedmiotowej sprawie powód wniósł przeciw w dniu 15 września 2014 roku.

W tym miejscu wyraźnego podkreślenia wymaga, że pozwana miała świadomość tego, jak winny być liczone terminy do zapłaty należności wynikających z tych faktur VAT. A zatem sama mogła obliczyć daty wymagalności tychże faktur. Jak wskazała w zarzutach od nakazu zapłaty, datami, od których można było mówić o zwłoce pozwanej z zapłatą w/ w dwóch kwot, były: 9 i 10 września 2014 roku. Skoro zaś pozew został wniesiony do Sądu w dniu 15 września 2014 roku, nie sposób twierdzić, aby roszczenie w zakresie powyższych dwóch kwot było przedwczesne.

Nadto, nie sposób twierdzić, aby roszczenie w zakresie powyższych dwóch kwot było niewymagalne, wobec braku wystosowania przez powoda prawidłowego wezwania do zapłaty.

Wszak zgodnie z treścią art. 476 k.c. zd. 1 k.c., dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Dłużnik obowiązany jest świadczyć w terminie wynikającym z treści wiążącego go z wierzycielem stosunku prawnego (art. 353, 355 § 1 k.c.), a dopiero jeśli termin taki nie został określony - niezwłocznie po wezwaniu (art. 455 k.c.) - tak komentarz do art. 476 k.c., red. Osajda 2015 wyd. 13/ J.M. Kondek.

Na gruncie przedmiotowej sprawy, w zakresie omawianych faktur VAT, termin spełnienia świadczenia był oznaczony. Owszem, w samych fakturach powód oznaczył go nieprawidłowo, ale wobec postanowienia § 4 umowy z dnia 5 sierpnia 2013 roku, jego prawidłowe oznaczenie nie nastroczało żadnych trudności. Z całą pewnością powyżej opisanej sytuacji nie można traktować jako nie oznaczenia tego terminu w ogóle. Skoro tak, kwoty wynikające z przedmiotowych faktur VAT stały się wymagalne zgodnie z upływem umownego terminu ich płatności, tj. w dniach 8 i 10 września 2014 roku, bez konieczności osobnego wzywania do ich zapłaty.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 496 k.p.c., Sąd utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy w dniu 31 października 2014 roku, sygn. akt X GNC 1010/14.

Nadto, Sąd uwzględnił powództwo w jego rozszerzonej części i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 66.000,00 złotych tytułem rat nr IX i X wynikających z umowy z dnia 5 sierpnia 2013 roku, uznając dopuszczalność rozszerzenia powództwa w oparciu o treść art. 495 § 2 zd. 2 k.p.c.

O odsetkach ustawowych od kwoty objętej nakazem zapłaty, tj. od kwoty 136.658,87 złotych, orzeczono w oparciu o przepis art. 482 k.c., zasądając je od dnia wytoczenia przedmiotowego powództwa, tj. od dnia 15 września 2014 roku.

O odsetkach ustawowych od kwoty 66.000,00 złotych orzeczono w oparciu o przepis art. 481 § 1 i 2 k.c., zasądając je, zgodnie z żądaniem powoda, od kwoty 33.000,00 złotych od dnia 1 października 2014 roku i od kwoty 33.000,00 złotych - od dnia 2 listopada 2014 roku. Dni te są dniami następującymi po upływie terminu płatności w/w dwóch rat: raty nr IX w kwocie 33.000,00 złotych za wrzesień 2014 roku (płatnej do dnia 30 września 2014 roku) i raty nr X w kwocie 33.000,00 złotych za październik 2014 roku (płatnej do dnia 31 października 2014 roku).

O kosztach procesu zasądzonych nakazem zapłaty orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.326,00 złotych. Na koszty te złożyła się opłata sądowa od pozwu w postępowaniu nakazowym w wysokości 1.709,00 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 3.600,00 złotych i opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 złotych.

Na tej samej podstawie prawnej orzeczono o pozostałych kosztach procesu, zasądając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 626,85 złotych tytułem kosztów podróży pełnomocnika powoda z C. do Sądu Okręgowego w Łodzi.

Strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi zastępowanemu przez pełnomocnika będącego adwokatem (radcą prawnym) koszty jego przejazdu do sądu, jeżeli w okolicznościach sprawy były one niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (tak uch. SN z dnia 18 lipca 2012 roku, III CZP 33/12, OSNC 2013/2/14). Zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez tzw. pełnomocnika profesjonalnego zalicza się m.in. wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata. Wydatkiem jest również podróż pełnomocnika w celu wzięcia udziału w rozprawie (post. SN z dnia 20 kwietnia 2011 roku, I CZ 22/11, Lex nr: 846544).

Sąd nie uwzględnił żądania pełnomocnika zasądzenia w/w kwoty wraz z podatkiem VAT. Pełnomocnik nie wykazał bowiem, aby był płatnikiem tego podatku (nie złożył żadnego rachunku).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 roku Nr 90, poz. 594 ze zm.) w zw. z art. 98 § 1 i 2 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 3.300,00 złotych tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa.

Z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda i pozwanemu z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji i zażalenia na koszty.